Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

Советэмнай 1921 оной октябрин 21-hэ гарана | № 94 (13889) | 1975 оной апрелиин 22, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

Советскэ Союзай ажалшад! КПСС-эй аграрна политика бэелүүлхын түлөө, хүдөө ажахын үйлэдбэриие бүхы аргаар хүгжөөхэ, дэбжээхын түлөө тэмсэлдэхи ороллолго хүсэлэлгэеэ арьбадхагты!

(1975 оной Майн 1-дэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан Үряанууднаа).

БУРЯАДАЙ АЖАЛШАД—ТАБАН ЖЭЛЭЙ ЖАСАДА

ҮҮР. Субботник үн- штабай начальник. райкомой секретарь **Бетомункуев** телефо- ааба.

Коммунис субботнигаг дотор 102 коллектараа. Хамта 12 мянган, 8 мянган hурагшад болно. Тэдэнэй 17 мянь субботнигто хабаа-

леспромхозой хүрюшэд коммунис суб- урид үнгэргөө. Эдэ- 400 түхэригэй продук- таhан байна. Субботдэр олоhон мүнгэн жалэй жасада оруу-

инскиин нэрэмжэтэ, гай совхозуудта ком- субботник эмхитэй- ябуулагдаhан байна. таhан hайжаруулха хоёр 000 хэгдэхэ хүдэлмэ- элжэлүүлэгдэнэ. Саб- тарялангай газар сэбэрлэгдээ. Бэшүүрэй совхозой хүдэлмэришэд 30 мянган түхэригэй ажал энэ үдэр хэбэ. Тэрэнэй 12 мянган түхэригынь табан жэлэй жасада оруулаа.

Аймагай ажалшад субботнигой үдэр 20 мянган түхэриг табан жэлэй жасада оруулhан байна.

МУХАР-ШЭБЭР. Субботник үнгэргэхэ штабай начальник, партиин райкомой секретарь **В. И. Бичеев:**

— Аймаг дотор 12 мянга гаран хүн субботнигто гараба. Хамтадаа энэ үдэр 40,5 мянган түхэригэй ажал хэгдээ. Тэрэнэй 31,2 мянган түхэриг табан жэлэй жасада оруулагдаба.

Аймагай колхоз болон совхозуудта полинуудай солоомо суглуулжа гаргаха, hайжаруулагдаhан сабшалан хөрёолхо, нютагай болон минеральна үтэгжүүлгэ зөөхэ хүдэлмэри хэгдэhэн байна. Жэшээнь, «Эрдэм» совхозо- до 5.000 hургааг бэлэдхэгдээ. Энэ хүдэлмэридэ механизаторнууд хабаадалсаба. Механизаторнууд Базар Дугаржапов, Иван Ануфриев, М. К. Феоктистов гэгшэд hургааг бэлэдхэхэ нормоёо хоёр дахин үлүүлээ. «Авангард» совхозой главна агроном В. В. Шайдуров, хүдөө ажахын машинануудай механик В. М. Рютин hургааг бэлэдхэлгэдэ 2,5—2,5 нормо дүүргэжэ шадаа.

Олон зоной хабаадалгатайгаар, согтой дорюунаар, хүхюунээр субботник үнгэргэгдэжэ байна.

ЗЭДЭ. Коммунис субботнигто хабаадаhан аймагай 143 коллективтэ 13768 хүн ажаллаhан байна. Транспортна предприятиин жолоошод Зэдэ станциин бэлэдхэлэй пунктhаа ороohо таряа, үрэhэ хүрэнгэ зөөгөө. Аймагай центрэй предприятинуудай, эмхи зургаануудай коллективүүд колхоз, совхозуудта ошожо, hургааг отолхо, зөөхэ, хорёо бариха хүдэлмэри хэhэн байна.

Малшад, таряашад, механизаторнууд бүхыдөө хэдэг ажалаа хэhэн байха юм. Механизаторнууд газараа борнойлжо, катогоор нятаруулжа, газараа хахалжа захалаа. Үрэhэ хүрэнгээ нара, hалхинда гаргажа хаталаа. Газараа уhална. 16 наhа гүйсэhэн 1234 hурагшад сабшалан сэбэрлэхэ хүдэлмэридэ ябаа. 530 гаран hурагшад түмэрэй хаядаhа, саарhа суглуулhан байна.

Барилгашад бултадаа энэ үдэр ажаллажа гараа.

Бүхыдөө энэ үдэр хэгдэhэн ажалhаа 35 мянга гаран түхэриг юhэдэхи табан жэлэй жасада оруулагдаа. Энэ үдэр хэгдэхээр хараалагдаhан бүхы хүдэлмэри hайнаар бүтээгдээ.

В. ГАРМАЕВ,
КПСС-эй райкомой секретарь.

Буряадай барилгын управленийн 5-дахи СМУ-гай коллектив бүхэсоюзна коммунис субботнигто эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсаба. Энэ управленийн бүхы хүдэлмэрилэгшэд апрелиин 19-дэ нэгэ хүн шэнгээр ажалдаа гаража, үндэр бүтээсэ түйлаhан байна. «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто Геральд Николаевич Смирновой бригадада 14 хүн хүдэлдэг юм. Коммунис ажалай коллективэй нэрэ солодо хүртэhэн энэ бригадын гэшүүд субботнигой үдэр hайнаар хүдэлжэ, үдэрэй даабарие 150 процент дүүргэhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электрогагнууршан В. Н. Денисов (зүүн гарhаа), бригадир Г. Н. Смирнов, электрогагнууршан М. И. Жарников гэгшэд субботнигой үедэ

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЕВРОПЫН КОММУНИС БА ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ партинуудай уулзалга

РИМ. (ТАСС). «Европодохи мүнөөнэй байдал болон экономическа харилсаанай аласай хараа түсэбүүд» гэhэн темээр Европын Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уулзалга эндэ нээгдэбэ. Европын Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай конференцийн бэлэдхэлдэ зорюулжа, Италиин Коммунис партийн ЦК-гай үүсхэлээр энэ үнгэргэгдэжэ байна. Коммунис ба хүдэлмэришэнэй 28 партийн түлөөлэгшэд, тэдэнэй тоодо КПСС-эй делегаци уулзалгада хабаадана.

ИКП-гэй Генеральна секретарь Энрико Берлингуэр уулзалгада хабаадагшадта хандан, амаршалгын үгэ хэлэбэ.

Гансал коммунистнууд энэ уулзалгада хабаадажа байна. Гэбэшье политическэ баниитын бусад хүсэнүүдтэй харилсаа холбоогоо үргэдхэхэ шухала байhье саг үргэлжэ хараада абанабди гэжэ ИКП-гэй Генеральна секретарь тэмдэглээ. Политическэ шахардуу байдалые hуларуулхын, тиин бүхы асуудлнуудаар харилсаа холбоо хүгжөөхын тула бүхы демократическа хүсэнүүдэй нэгэдэл бэхижүүлхэ гэжэ манай зорилго болохо ёнотой.

Фашизмда эсэргүү тэмсэлэй үеэр Европын арадуудта тохёолдоhон ехэ гэмтэл хохидолые ёнолон тэмдэглэхэ ябадал — фашизмын илгаhаар 30 жэлэй ойе hайндэрлэлгын урда тээ биднэй гол зорилго болоно гээд Э. Берлингуэр үгынгээ түгэсхэлдэ мэдүүлээ. Шэнэ дайнай аюулhаа хүн түрэлтэнние эсэслэн зайсуулхын, манай түбидэхи шахардуу байдал hуларуулхын, бүхы арадуудай хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбоо хүгжөөхын тула шармайн оролдохо ёнотойбди.

ХАБАР—УРГАСЫН ЭХИН

Манай орон дотор хабарай тарилгын хүдэлмэрий улам эршэдэжэ байна. СССР-эй Центральна статистическэ управленийн мэдээсэhэнэй ёноор, апрельин 14-нэй байдалаар ороной колхоз, совхозууд 30,6 миллион гектарта хабарай тарилга хэбэ. 19,5 миллион гектар дээрэ гэхэ гү, али түсэбэй 20 процентдэ ороohото, ороohото-бобово ургамалнууд (кукуруза оруулангүй) таригдаа.

РСФСР-эй, Украинын, Молдавиин, Дунда Азиин республиканууудай урда районуудай ажахынууд саахарай свекло тарижа дүүргэбэ. Орон дотор хоёр миллионhоо үлүү гектарта гэхэ гү, али түсэбэй 56 процентдэ энэ ургамал hуулгагдаа. Кукуруза тарижа захалба. 918 мянган гектар талмайда тэрэнэй үрэhэн хаягдаhан байна.

Түрүүшын мянгаад гектарта улhан таригдаба. Түсэбөөр хараалагдаhан талмайн 70-аад процентдэнь хлопчатник hуулгагдаа. Хартаабха, овощой ургамалнуудые тарижа захалhан байна. Нэгэ ба олон жэлэй, мүн тэжээлэй ургамалнууд үргэнөөр таригдана.

(ТАСС).

ҮДЭР БҮХЭНӨӨ—ҮНДЭР УРГАСАДА

ТЭhЭН АШЫЕНЬ ХАРЮУЛНАБДИ

Хөгтын аймагай „Родина“ колхозой ахамад агроном Ф. С. ВОРОНА хөөрэнэ

Ямар нютагай таряашад ямаршье уларилтай жэлдэ- тарянай, үбhэ ногооной, бусад таримал ургамалай үндэр баян ургаса абадаг гэжэ үнинэй суутай. Жэ- нёдондо гандуу жэл байгаашье hаань, гектарай центнер таряа, 180 шахуу центнер кукуруза, 400 үлүүтэй куузику, сабшалангай га бүхэнhөө 23,5 үбhэ хуряаhан байна.

Ийм жэлэй түгэсхэхы жэлдэ «Родина» колхозой таняа, механизаторнууд бүришье дээшэлүүлэгдэhэн соо- уялга абанхай. Тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэхын- хэхэ байhан тухайгаа хөөрэжэ үгыт гэжэ ажахын агроном Фёкла Сергеевна Ворона гэгшэдэ хандабайнабди.

Газар гээшэмнай ямархахын гол баялигынь. Тэрэнэйнгээ гектар ехэ ургаса абажа, таряа, тэжээлэй ургадые, үбhэ ногоо эльбэ- суглуулжа шадаа- hуулна мал түргэн оле- ашаг шэмэньшье эрид, тиигэжэ ажахын экономико хурданаар байна бшуу.

Таряалан сабшаланаса байгаалиин ур- хайраар зүндөө элбэ- дэрэн гарашаха гэжэ hуубал, холо ошохо- Газарhаа абаhан урга- гэжэ тэрэнэйнгээ хой- оролдосотойгоор ха- ха байха хэрэгтэй. колхоз ямаршье таряанай муу бэшэ ур- абадаг. Теэд гансахан урдаа хараад hуужа гүй байнабди. Ажа- ухала hалбари — мал ехэ продукци гарга- гайгаар абахын тула шанартай, шэмэтэй гэжээл ехэ хэрэгтэй. ка кукурузын силос, корнеплодуудые бэлэдхэжэ шадаа- хайшан гээд үнеэд- ехэ hаахабибди, ар- Шэмэтэй hайн үбhэ- хонидhоо түл олоор ооhо ехээр хайшал- хэгтэй ха юм.

Тинмэhээ бидэ тэжээлэй ургамал, үбhэ ногоо ехэ ургуулхын түлөө ороohо таряанай үндэр баян ургасын түлөө тэмсэхэhэшье дутуугүйгөөр оролдодогбди.

Жэшээнь, мүнөө газарай үрэжэл hайжаруулха габшагай хоёр hарын соносхогдоhон түрүүшын үдэрhөө тухай оньhожоруулагдаhан отряд эмхидхэжэ, нэн түрүүн кукурузын полидо, куузику тариха газарта, сабшалан дээрэ шэбхэ зөөжэ эхилээ hэмдэ. Үнинэй механизатор П. Р. Веревкиной хүтэлбэрилдэг тус отряд тэргэтэй 8 тракторааР (үшөө шэбхэ ашаха, обоолхо түхеэрэлгэтэй 4 гусенична тракторай) хүдэлжэ эхилhэнhээ хойшо 6,5 мянган тонно шэбхэ тарялан, сабшалан дээрэ гаргаа. Тэрэнэйнь 4600 тоннонь кукуруза, куузику, хартаабха тариха газарта зөөгдөө юм. Апрель соо үшөө 2 мянган шахуу тонно шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаха байна.

Мүн эдэ үдэрнүүдтэ «РМГ» түхэлэй оньhон машинатай дүрбэн агрегат минеральна үтэгжүүлгэ тарланай газарта, сабшалан дээрэ тараана. Гол түлэб кукурузын тарялан дээрэ 70 гаран тонно үтэгжүүлгэ оруулагдаа.

Урин дулаан боломсоор газар уhалагшаднай баhал тарялан, сабшаландаа гаража хүдэлhөөр хэды хонобо. Энэ үедэ тэдэнэр hайрам тогтоожо, 150 гектар тарянай газар, 165 га сабшаланда уhа гаргаа. hаянай гол hубаг ханаабуудаар уhа урадхуулжа, үшөө 220 га тарялан, 50 га сабшалан уhалаад байна. Эндэ табан звено үдэр hүнигүй хүдэлнэ. Жэшээнь, газар уhалхадаа дүршэлтэй болоhон К. К. Максимовай звеногойхид кукуруза тариха горитой газар нэгэ дахин уhалжа үрдибэ. Саашадаа энэ хүдэлмэри үшөөл эршэмтэйгээр ябуулагдаха юм.

Кукуруза ургуулдаг агротехникэ тухайгаа хэдэн үгэ хэлэлтэй. Бидэ жэл бүри 670 гектарта энэ ургамалые таридагбди. Тэрэмнай саг ургэлжэ хүдэлдэг 4 звенодо хубааганхай. Эндэ хэдэн жэлдэ таhалгаргүй хүдэлhэн дүршэлтэй механизаторнууд ажаллана. Жэшээнь, Георгий Дампилов, Алексей Спиридонов гэгшэд арба шахуу жэлдэ кукуруза ургуулна. Нёдондо эдэнэр түс туста гектарай 260—270 центнер ногоон намаа хуряагаа. Мүнөө эдэнэр апрелиин 1-hээ газар уhалжа эхилээ. Түрүүн тэндээ нар шэбхэ гаргаад, мүн га бүхэндэнь 2 центнер азотно, 1—1 центнер фосфорно болон калийна үтэгжүүлгэ оруулаа hэн. Иигээд намар хахалhан газараа борнойлжо шинг нойтыень хушаад үрэhэ тарихынгаа урда культиватор шэрэжэ, хүрьhыень зөөлэрүүлхэ байна. Кукурузашаднай энэ жэлдэ гектарай 200 центнерhээ бага бэшэ ногоон намаа хуряаха зорилготой.

Куузику тариха газарта баhал ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Бүхыдөө 80 гектарта энэ ургамалые тарихабди, участогуудайнь багахануд, ороидоол 4—5 гектар болодог дээрэhээнь, тэндэхи ургасые харуухалхынь тула гэрэй эзэн эхэнэрнүүдтэ даалгаханхайбди. Звеногой гэшүүн бүхэндэ зургаан гектар хүртэдэг. Мүнөө куузику тариха газарта наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ түлэг оруулагдажа байна.

Манайда өнэ ургамалые наринаар харууhалжа ургуулха талаар дүй дүршэлтэй хүнүүд олон. Түсхайбаал, нёдондо Н. М. Коноваловна найман гектарай га бүхэнөөө 768 центнер куузикугай шэмэтэ үндэhэ хуряагаа. Н. И. Агафонова гектарай 600 шахуу центнер ургаса абаа юм.

Байгша ондо бүхы 80 гектар газарайгаа га бүхэнhөө дунда зэргээр 500 центнерhээ бага бэшэ куузику ургуулхын түлөө тэмсэхэбди.

Эдэ үдэрнүүдтэ сабшалан дээрэ баhал хүлгөөтэй. Тэндэ наг шэбхэ зөөжэ, тэрэние тараажа, хүрьhэндэ шэнгэхэ, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха, түрүүшын уhалуури хэхэ хүдэлмэри түлэг дундаа. Илангаяа нёдондо гектарай 35—40 центнер үбhэ абаhан дүршэлтэй луговодууд А. Н. Пашков, Н. М. Кузьмин гэгшэдэй сабшалан дээрэ ехэ ажал хэгдэнэ. Жэшээнь, ургасыень абажа, сенаж дарадаг 100 гектар доник ногоо тарилhан газарта 24 тонно минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, тэжээлэй ургамалнуудай баян ургаса абахын тула бүхы ороолдолго гаргажа байнабди.

М. НАМЖИЛОВ,
бэшэжэ абаба.

Воронежско областьдо хабарай тарилга түлэг дундаа ябажа байна. Мүнөө тарялан дээрэ 5 мянга гаран агрегат хүдэлнэ. Эндэхи Богучарска райондо тарилга эмхитэйгээр ябуулагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 40-дэхи Богучарска дивизиин нэрэмжэтэ колхозой пропагандист Л. Алдошина механизаторнуудта шэнэ газетэ, журналнуудые асараа.

ТАСС-ай фотохроника.

БОРНОЙЛГО ТҮЛЭГ ДУНДАА

«Знамя Ленина» колхозой механизаторнууд аймаг соогоо түрүүлэн полнёо борнойлжо захалба. Тингэжэ Түгнын талада трактор, машинануудай хүнхинөөн зэдэлжэ, юhэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй хабарай халуун хүдэлмэри эхилбэ. Мүнөө ажахын табан бригадануудай тарялан дээрэ 7 агрегат хүдэлнэ. Трактористнар П. Б. Бальчинов, Д. Г. Гармаев, В. Г. Васильев, А. С. Сластин гэгшэд түрүүшын үдэрhөө эршэмтэйгээр хүдэлжэ, даабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ. Хоёр үдэрэй туршада 1.000-аад гектарта борнойлго хэгдэбэ. Трактористнар 4.400 гектар эртын, намарай, хара паэраа хүдэлмэрийн 5—6 үдэртэ борнойлжо, шинг нойтыень хаhа соонь хаажа абахаар шидэнхэй.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

Мухар-Шэбэр.

ТЕХНИКЭЕЭ БҮТЭЭСЭ ехэтэйгээр ашаглахабди

Эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг ехээр үйлэдбэрилхын тула манай совхозой малшад болон таряашад байгша ондо хэдэн шухала хэмжээнүүдые бэелүүлхээр хараалаhай. Ажахынгаа үйлэдбэриин гол hалбари болохо тараэн ажалые нэн түрүүн улам ашаг үрэ ехэтэй болгохо тушаа онсо анхарал хандуулагдаха байна.

Тинмэhээ энэ жэлдэ тарилгын талмайе үргэдхэжэ, ороohо тарянай бусад ургамалнуудай ургасые эрид дээшэлүүлhэнэй ашаар манай колхозойхид нёдондоойхиhоо хоёр дахин ехэ гэхэ гү, али бүхыдөө 49—50 мянган центнер ороohо ургуулжа абаха гэжэ шиидэнхэй. Таряа горитой гүрэндэ худалдаха,эрхим hайн үрэhэ хааха, мүн ерэхэ үбэлжэлгэдэ нитынгээ малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхын тула эгээн түрүүн ороohото ургамалнуудай тарилгые 5.900 га хүрэтэр үргэдхэжэ, гектар бүриhөө 9 центнер таряа хуряаха, хамта дээрээ 6.700 тонно силос дараха. 33 мянган центнер үбhэ суглуулжа абаха болонобди.

Мүнөө эдэ зорилгонуудаа хүрэг дээрэнь бэелүүлхэ талаар нилээдгүй хүдэлмэри ябуулжа эхилэнхэйбди. Ороohото болон тэжээлэй ургамалнуудые ургуулха агротехникые нарижуулха, эрхим hайн үрэhөөр тарилга хэхэ, хабарайнгаа хүдэлмэрие таарамжатай болзорто үнгэргэхэ гээшэ мүнөөдэрэй дайшалhы зорилго болоно.

Энээние hайн ойлгожо, манай совхозой ажалшад тарялан, сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ талаар эдэ үдэрнүүдтэ шухала хэмжээ ябуулганууде бэелүүлжэ байна. Тусгаар эмхидхэгдэhэн звенонууд газарай үрэжэл hайжаруулхын тулада уhалуури, үтэгжүүлгэ урдынхиhаа hураггүй ехэ газарта хэрэглэхэ, шэнэ газар ашаглажа, ороohото ургамалнуудые, мүн сибириин вёлоснец гэдэг олон жэлэй ногоо ехээр тариха талаар хоёр hарынгаа даабаринуудые заатагүй дүүргэхэ зорилготой.

Дээрэ хэлэгдэhэн бүхы хараа түсэбүүдые бэелүүлгэдэ ашахымнай механизаторнууд шиидэхы үүргэ дүүргэхэ болоно. Энээнээ хараада абаh, тэдэнэр машина техникээ саг болзортонь заhабарилжа, хабарай хүдэлмэридэ бэлэд болгохын түлөө ехэхэн ороолдолго гаргаа. hаа болотор совхозой МТМ дотор ехэл тухашаруу ажал ябажа байгаа. Заhабарилгашад трактористнууде саг, соонь бэлэн болгохын тулада илангаяа туха сүлөөгүй хүдэлжэ гараба. Тэдэнэй ажал поточно-узловой аргаар эмхидхэгдээ юм. Дүршэл шадабаритай хүнүүд тракторнууде заhабарилгада томилогдоо hэн. Моторнууде заhабарилдаг мэргэжэлтэй Н. К. Житихин, слесарь - инструментальщик К. Ц. Аюшин, гагнууршан Н. А. Курбетьев болон бусад даажа абаhан ажалайнгаа даабарие үдэр бүри үлүүлэн дүүргэдэг байба. Эдэ нүхэдэй габшагай шадамар ажалай ашаар лэ бүхы тракторнууднай графигhаа түрүүлэн заhабарилагдаа юм. Үридшалан шалгэжа үзэхэдэ, заhабарилгын шанаршье hайн гэжэ тодорхойлогдоо. Илангаяа токарь П. Н. Самсонов hайн шанартай детальнууде хэдэг байhанаараа онсо шалгараа.

Тингэжэ хабар-намарай ажалда хүдэлгэгдэхэ 39 гусенична, 28 колёсно трактор заhабарилагдаад. МТМ-гэй хашаа соо табигданхай. 18 трактор тусхай программыи ёноор 54 часай техническэ туршалга (обкатка) гараhанай hүүлээр ажалда хэрэглэгдэжэ эхилээ. Мүн бусадные тракторнууд эзэдтэнь даалгагдажа. техническэ мэргэжэлтэдэй хиналта доро туршагдажа байна. Эдэ техникые тушаажа абаhан тусхай комисси гол түлэб hайн шанартайгаар заhабарилга хэгдээ гэhэн сэгнэлтэ үгэhэн байха юм. Гадна хүрьhэ элдүүрилхэ машинануудь бэлэн болгогдоhоор үнинэй. 40 плуг, 21 сеялкэ, 61 борной болон культиваторнууд МТМ-гэй хашаа соо зэргэлүүлэн табяатай.

Энээнтэй хамта механизаторнууде hургаха, тэрэнэй мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ тушаа баhал шухала анхарал хандуулагдана. 12 хүние шэлэжэ, СПТУ-да эльгээгээ hэмдэ. Мүнөө эдэнэрнай hуралсалаа дүүргэжэ байнхай. Эдэнэрhээ гадна 5 хүн «К-700», «Т-150» түхэлэй хүсэ ехэтэ тракторнууде жолоодохо курсда дуралсаа. Совхозой зуушалгаар СПТУ-да hуралсажа гараhан эдэ бүхы 17 трактористнууд хабарай тарилгын хүдэлмэридэ хабаадалсаха юм. Мүн ойрын үдэрнүүдтэ 16 механизатор шалгалта барижа, 1-дэхи, 2-дохи классай трактористнууд болохоор бэлдэнэ. Хэрбээ үнгэрhэн жэлдэ олон трактористнууд дутуу байhан hаа, харин энэ хабарай тарилгада ябаха машина, техникээ нэгэ халаан соо жолоодохо хүнүүд хүсэд болобо гээшэ.

«Ажалай эгээл ехэ бүтээсэ туйлахын түлөө, машинануудай техническэ хүсые эрхим hайнаар ашаглахын түлөө хүдөө ажахын механизаторнуудай хүдэлөөн тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолтой танилсаад байхадаа, манай механизаторнууд арга боломжонуудаа хүсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ, нёдондо жэл хабарай тарилгые 25 үдэрэй туршада үнгэргэhэн болзорсо мүнөө жэлдэ 5 үдэрөөр хороохо гэжэ шиидээ. Тарилга дээрэ техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө социалис мурысөөнэй гурим тодорхойлогдожо байна. Табан хоног бүхэндэ мурысөөнэй дүнгүудые согсолжо байха, тарилгын дүүрэмсээр түрүүшүүлдэ үнэтэ шангуудые барюулха гурим энэ жэлдэшье хэрэглэгдэхэ юм. 1974 оной тарилгын үедэ совхозой чемпион болоhон 2-дохи бригадын тракторист Владимир Раднаев, хоёрдохи hуури эзэлhэн 3-дахи бригадын Виктор Байбородин гэгшэд юhэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй хабарай тарилга дээрэшье мурысөөнэй тугые улам дээрэ үргэжэ ябахаар бэеэ зэhэжэ байна.

Манай совхозой тарялангай газарта хабартаа үлүү шиигтэй байдаг дээрэhээ тарилгын ажалда топ ехэ бэрхэшээл ушаруулдаг гээшэ. Тиибэшье энэ жэлдэ ороohото ургамалнуудай тарилгые хараалhан болзор соо үнгэргэхэ арга боломжо манда бии. Энээнэй тулада техникээ үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглахабди. Механизаторнуудай ажалые hайнаар эмхидхэхэ, трактор, машинануудаа hаадгүйгөөр хүдэлгэхэ талаар бүхы хэмжээнүүд хараалагдажа байна.

Р. ЖАМБАЛОВ.
Яруунын аймагай Нарhатын совхозой главна инженер.

АЙМАГ СООГОО ТҮРҮҮЛЭН

БАРГАЖАН. (Телефоноор абтаба). Аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой А. Х. Раднаевагай хүтэлбэрилдэг хонишодой бригада түл абаха юhэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэhэн тухайгаа аймаг соогоо түрүүлэн мэдээсэбэ.

Бригадын хонишод табан жэлэй туршада 15.093 хурьга абаха байhан hаа, тэрэнээ 16.936 толгойдо хүргэжэ, түсэбhөө гадуур 1843 толгой хурьга абаа гэхэ гү, али уялгаяа 112,2 процент дүүргэhэн байна.

Эхэ хонидой отарануудай дундаhаа комсомол басаган Евдокия Бадмаевагай хонишод 100 эхэ хонин бүриhөө зуунhаа дээшэ хурьга абаhан байба. Аймагай Советэй депутат Евдокия Бадмаева урзанда жэлэй дүнгөөр СССР-эй хүдөө ажахын министерствын дамжуулгын Улаан тугта хүртэhэн юм. Түрүү хонишод энэ амжалтаяа ойртожо байhан РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй Верховно болон нютагай Соведүүдэй hунгалтада зорюулна.

Б. ЛИНХОЕВ.

АЖАЛАЙ ЭМХИДХЭЛ БА ЭКОНОМИКО

БАГАХАН ҺАЛБАРИҺАА ЕХЭ ОЛЗО

Байгал шадарай олон тоото гол, нуурнуудай эрьедэ дутэ байдаг дээрэһээ хоёр жэлэй саада тээ загаһа олзоборилдог «Прибайкалец» колхоз гол һалбариингаа хажуугаар, үшөө нугаһа үсхэбэрилхэ фермэ эмхидхэхэ гэжэ шиидэһэн байна. Юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, гол, нуурнууд дээрэ загаһа барихынгаа хажуугаар элдэб хорхой шабхай, загаһанай үлэгдэл гэхэ мэтые суглуулжа, нугаһадта эдюулхэдэнь таарамжатай байгаа хэ юм. Хоёрдохёор, түргэнөөр үдэдэг шубуудые үсхэбэрилхэдэ, экономическа талаараашье ашагтай гэжэ хүршэ ажахынуудаймнай дүй дүршэл элитээр харуулаа.

Хоёр жэлэй саана июль һарада тус колхоздо правленийн түрүүлэгшэ П. Е. Новолодскийн үүсхэлээр аймагайнгаа хүршэ Кабанскын совхозһоо нугаһанай эмэ дальбараанууд худалдагдажа абтаад, хоёр мянган эмэ нугаһанай тусхай фермэ түрүүшынхеэ эмхидхэгдээ юм.

Шубуудые үсхэбэрилхэ дүй дүршэлөөр бага, һайн түхеэрэлгэтэй байрагүй байһан дээрэһээ элдэб бэрхэшээлнүүдтэй ушараа. Түрүүн шубуушан бүхэндэ 1.000 эмэ нугаһан даалгагдажа, нугаһан бүхэнһөө 75 үндэгэ абаха гэжэ түсэб табигдаһан байгаа.

Түрүүшын жэлдэ дүй дүршэл багатай, мүн шубуудые зоотехническэ заабаринь ёһоор зүбөөр эдеэлүүлхэ, харууһалха талаар элдэб дутагдалтай байбашье, 1973 ондо колхозой шубуушад муу бэшэ үрэ дүн түйлаа һэн. Эмэ нугаһан бүхэнһөө дунда зэргээр 85 үндэгэн абтаа гэхэ гү, али бүхыдөө 166,5 мянган үндэгэ суглуулжа, тэрээнһээ 140 мянган үндэгынь инкубаторта дальбараа болгуулхаар оруулаа. Тиигэжэ тэрэ жэлдэ инкубаторһаа 81,3 мянган дальбараа абаад, тэдэнэйнгээ ерэн процентые дэгжээжэ, хамта 1.477 центнер шубуунай мяха гүрэндэ худалдаа. Шэнэ һалбариһаа бүхы дээрээ 157,5 мянган түхэригэй сэбэр ашаг олзо оруулаа юм.

Удаадахи жэлдэнь шубуудайнгаа харууһа, тэжээлые найжаруулжа, ажалайнь бүхы эмхидхэлые гуримшуулаад, урдынхиһаа һураггүй олоншье үндэгэ абадаг болоо, эрхим шанартай мяхашьеехээр абана, гүрэндэ горитой худалдана. Энэ һалбариинь сэбэр ашаг олзошье нилээд дээшэлээ.

Жэшээлхэдэ, нёдондо хамта 2,5 мянган эмэ нугаһад харууһалагдажа, тэдэнэй тус бүриһөө 95 үндэгэн абтаа гэхэ гү, али бүхыдөө 299,6 мянган үндэгэн суглуулагдаа.

Үрда жэлэйхиһээ эхэ нугаһадай тиимэ олон болоогүйшье һаань, жара гара мянган үндэгэн олоор абтаһан болоно. Үнгэрһэн жэлдэ инкубаторһаа 131,5 мянган дальбараа абаад, тэдэнэйнгээ 99,1 процентые томо болгожо, хамта 2.430 центнер шубуунай мяха гүрэндэ тушаһан байна. Хэрбээ үрда жэлдэнь нугаһан бүхэниинь 1,981 грамм татаһан байбал, нёдондо тэдэнь тус тустаа хоёр килограмм үлүүтэй шэгнүүрэй гутаг, муудадаг байгаа.

Нёдондо загаһа олзоборилгын «Прибайкалец» колхоз «Универсал 50» түхэлэй хоёр инкубатор абажа, өөрын станцитай болоод, сүглуулһан үндэгэеэ тэрэ дары инкубаторта сэхэ ябуулдаг болонхой. Юуб гэхэдэ, инкубаторайнь дэргэдэ нэгэ таһалга соо үндэгэ хадагалха склад түхеэрэгдөө бшуу.

Тиигэжэ өөһэдын инкубаторна станцитай болоходоо, эмэ нугаһадаа 2500, эрэшүүдыень 500 хүрэтэр олошоруулжа, урда жэлэйхиһээ һураггүй олон үндэгэ абадаг болобо. Шубуушадшье дүй дүршэлтэй боложо, дальбараануудые гарза хоролтогүйгөөр дэгжээжэ һураа.

Инкубаторһаа гараһалар сүүдхэ болоһон дальбараануд хэдэн секци болгогдоһон дулаасуулагдадаг байрада дэгжээгдэнэ. Тэрээн соонь 60 үдэрэй туршада түхэреэн сүүдхэ соо гэрэл таһалдаагүй байдаг. Байрын дорохи шалань цементээр хушагданхай. Дальбараануудай дорохи шэбхэ ГСН-3 түхэлэй тусхай транспортёроор сэбэрлэгдэдэг юм. Гараһаар 20—40 хоногтой болоһон дальбараануд зунай байрада (сарай соо) оруулагдадаг. Энэнь үһанай эрьедэ түхеэрэгдэнхэй. Мяханда тушаагдаха нугаһад тус тустаа 15—20 мянган толгойгоор хэдэн бүлэг болгогдоод, хорёологдоһон багашуг үһа нуур соо байлгагдана. Тэдэндэ нойтобор бутархай талха таряанай зүйл эһээгээд үгэдэг. Тэжээлэйнь рационой витамин, минеральна зүйлынь зүбөөр тааруулагданхай байдаг.

Шубуушад бригада бригадаараа таһараад, тус тустаа 15—20 мянган дальбараа даажа абана. Апрель гаратар хүн бүхэндэ 2 мянган дальбараа даалгагдана, тэрэнһээ хойшохи үе соо 3 мянган шубуудые нэгэ хүн харууһална.

Шубуудаа хэр гарза хоролтогүйгөөр томо болгоһон, тэдэнэй тус бүрийн шэгнүүрые хэды шэнээнээр нэмэгдэнэйнгээ зэргээр шубуушад ажалай түлөөһэ абана. Ажалай дүнгэй гүйсэд гаргагдатар тэдэнэр авансаар мүнгэн түлөөһэ абадаг юм. Мүн нугаһа дагжаахэ, үндэгэ, мяха абаха даабаряа үлүүлэн дүүргээд, тэжээл нормын ёһоор гаргашалаад байгаа һаа, нэмэлтэ түлөөһэ горитой абадаг байна.

Нугаһанай дальбараануудай 55—60 хоногто тэжээгдэжэ, тус тустаа дунда зэргээр 2,0—2,1 килограмм шэгнүүрэйгээр мяханай комбинэдта тушаагдана. Ондоогоор хэлэбэл, дальбараа бүхэниинь шэгнүүрээ үдэртөө 35—40 граммаар нэмээһэн болоно.

Хоёрдохинь юуб гэхэдэ, тэжээгдэнэн, шахагдаһан нугаһад хаһа сагтаа мяханай комбинадта абаашагдажа шадагдангүй, хэдэн үдэр үлүү байлгагдажа, тэжээлэйнь, харууһанайнь гаргаша ехэ болошоно.

Тиигэбэшье нёдондо колхоздо нугаһанай мяханай центнер бүхэнэй өөрынь үнэ сэн (бүхы хэгдэһэн гаргашьень оруулхада) 102 түхэригтэ болоо. Харин гүрэндэ худалдаһан шубуунай мяханай центнер бүхэнһөө 161 түхэриг абтана гэхэ гү, али энэнһээнь 60 шахуу түхэриг сэбэр ашаг олзо орожо үгэнэ.

Колхоз саашадаа энэ һалбаряа улам һайнаар хүгжөөжэ, ашаг олзо ехээр оруулха, экономикоёо эрид бэхижүүлхэ байһаниинь лабтай.

В. БАБКИНОВ.
Байгалай загаһа олзоборилдог колхозуудай союзай правлениин ахалагша зоотехник.
Кабанскын аймаг.

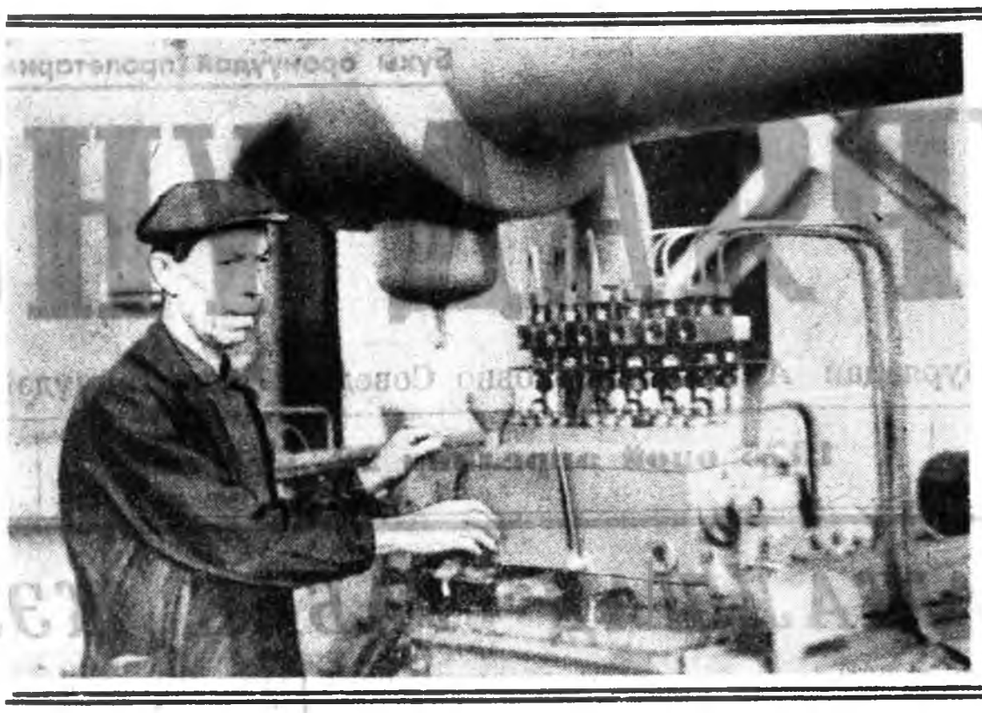

Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй коммунис ажалай нэрэтэй компрессорнэ станци. Эндэ 1946 онһоо хойшо 5-дахи разрядай слесарь Федор Константинович Фетищев ажаллана. Тэрэ Эсэгэ ороное хамгаалгын Агуу ехэ дайнда хабаадалсаһан. Ажалай, дайнай ветеран, нухэр Фетищев хүнгэн сарюун зандаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 5-дахи разрядай слесарь, коммунис ажалай ударник Федор Фетищев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ТУҺАЛАГШАД

Улад зоной сүлөөтэй сагые болбосоноор үнгэргэхэ хэрэгтэ соёлой эмхи зургаануд ехэ үүргэтэй. Энэ талаһаань харахада, манай Мухар-Шэбэрэй аймагта худөөгэй 13 соёлой байшан, худөөгэй 9 библиотекэ, профсоюзай 2, колхозой 2 библиотекэ, гүрэнэй 20 библиотекэ тоологдоно. Табан жэлэй эхинһээ хойшо соёлой 4 байшан баригдаа. Ингээд байхадаа худэлмэри ябуулха үндэһэ һуури яһала бии гээшэ.

Клубууд, библиотекэнүүдэй худэлмэри соёлой худэлмэрилэгшэд -мэргэжэлтэдһээ болохо байһаниинь элитэ. Тиимэһээ соёлой мэргэжэлтэд тухай, тэдэнэй мэргэжэл болоод политическэ эрдэм дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна организацинууд ехэ һаналаа табигдаг байна. КПСС-эй райком энэ асуудалые ходо хараадаа байлгадаг юм. Партийн райкомой бюрогой шиндхэбэрээр соёлой университет нээгдэнхэй, һайнаар худэлжэ байдаг. Гадна аймагта үнгэргэгдэдэг семинарнууд болон зүблөөнүүдтэ хабаадуулагдажа, мэргэжэлтэд һургагдадаг байна. Мэргэжэл һайчтай, үнэхөөрөө партийна соёлшод аймаг дотор урган гаргаа. Коммунистнууд, РСФСР-эй соёлой габьяата худэлмэрилэгшэ, Түгнын соёлой байшангай директор Н. Т. Перелыгина, Никольско библиотекые даагша Н. И. Бодоев, Подлопатка гэжэ һуурнай киномеханик В. М. Шалаев гэгшэдые тон түрүүн нэрлэлтэй. Эдэбхитэйгээр худэлдэг соёлшодые эндэ олоор дурдажа боломоор байна.

Аймагай Советэй депутат Н. Т. Перелыгина Түгнын соёлой байшангай директорээр олон жэлдэ худэлжэ ябана. Хүбүүдэй армида мордоходо удэшэлгэ, хүбүүд, басагадай мэргэжэл олоходо, ёһолол эмхидхэхэ, шэнэ гуримаар гэр бүлэ болохо, ородой үбэлые удэшэлгын һайндэр, тарианай һайндэр гэхэ мэтэ шэнэ үеын заншалнууд эндэхи соёлой байшангай худэлмэрилэгшэдэй хүсөөр эмхидхэгдэдэг болонхой.

Жэшээнь, «Искра», колхозые Хонхолын соёлой байшан хангадаг юм. Эсэгэ ороное хамгаалгын дайнда хабаадагша, инвалид Н. В. Бурдуковский эндэ соёлой залитайгаар худэлжэ байнхай. Соёлой байшанда ярианай журнал, лекци, элидхэлнүүд үнгэргэгдэдэг. Мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, үйлэдбэрийн түрүүшүүл тодорхойлогдодог, ханьн газетэ, сахилгаан, дайшалхы хуудаһанууд гаргагдадаг юм. Малшадые комплексноор хангаха хэрэг эмхидхэгдэнхэй. Эндэхи соёлой байшангай дэргэдэ 7 кружок худэлнэ. Энээндэнь зуу гаран хүн хабаадана. Эндэ һайндэр, удэшэнүүдые эмхидхэдэг, шэнэ ёһоной заашалнуудые нэбтэрүүлдэг байна. Богонёор хэлэхэдэ, Хонхолонютагай ажалшад баян долгэр, һонирхолтой удха түгэлдэр байдалтай ажаһууна. «Искра» колхозой залуушуул нютагтаа үлэдэг болонхой. Тиин энэ колхозой аймаг дотороо түрүү зэргэдэ ябаһандань Хонхолын соёлой байшангай, библиотекын худэлмэрилэгшэдэй габьяа бии гэжэ тэмдэглэлтэй.

Соёлшодой дунда мүрысөөн эмхидхэгдэнхэй. Энэ хадаа соёлой эмхи зургаануудай худэлмэри эдэбхижүүлхэ хэрэгтэ түлхисэ болоно. Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгээр (соёлой байшан, библиотекэ, кино-түхеэрэлгэнүүдэй хоорондо) Хонхолын соёлой байшан, Хонхолын библиотекэ, Калиновска соёлой байшан, Калиновска библиотекэ, Подлопатинска библиотекэ, Түгнын соёлой байшан илажа гараа.

Соёлой эмхи зургаануудай худэлмэри үшөө һайн болгохо хэрэгтэ худөөгэй интеллигенцие олоор хабаадуулха шухала. Мүн комсомолшууд, залуушуулые хабаадуулангүй соёлой худэлмэри эдэбхижүүлхын аргагүй. Комсомолой райком энэ хэрэгтэ ехэ һаналаа табигдаг байна. Клуб болон библиотекэнүүдэй худэлмэри шалгадаг, туһаламжа үзүүлдэг юм. Энэ талаар зохихо хэмжээнүүдые абаһанай ашаар уран һайханай кружогто 300 хүн хабаадана.

Соёлой эмхи зургаануудай худэлмэриин гол шэнэлэл — ажалшадые коммунис үзэлөөр хүмүүжүүлгэ болоно. Аймагай соёлой эмхи зургаанууд 27 мянган хүнине, тэрэ тоодо 460 этэра, гүүртэдэ худэлдэг малшадые хангана. Сельскэ Совет бүхэндэ тогтоогдоһон сагта ажалшадтай уулзалга болодог гуримгай. Худөөгэй соёлой байшанда гү, али клубта аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ гү, али орлогшотой, таһагуудые даагшанартай ажалшад уулзадаг юм. Аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ М. Ф. Маханов иимэ уулзалгануудта ходо хабаададаг байна. Гадна хангалгын албанай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд энээндэ хабаадалсадаг юм. Аймагай ажахыдахи амжалта, дутагдал тухай хүтэлбэрилэгшэ хөөрэжэ үгэдэг, гүйсэдкомой таһагуудые даагшанар ажалшадай үмэнэ тоосодог гуримтай. Энээнэй һүүлээр ажалшадай асуудалнуудта харюу үгтэдэг юм. Эндэ тон олон янзын асуудал табигдаг байна. Худалдаа хаймаан, хэлхээ холбоон, соёлой худэлмэри тухай гэхэ мэтын тон олон янзын асуудал табигдадаг. Эдээндэ харюусахаһаа гадна, шиидхэхэ хэрэг гарадаг юм. Иимэ уулзалгын үедэ хоёр тээһэ: хүтэлбэрилэгшэд, нүгөө талаһаа ажалшад али али тээһээ тамираа мэдэлсэдэг, һониноо дуулгалсадаг, эрилтэеэ хэлэлсэдэг найнтай бшуу. Иимэ уулзалганууд гуримшанхай. Хүн зон ехэ дуратайгаар үгтадаг болонхой. Гадна худөөгэй ажалшадай суглаанууд саг сагтаа үнгэргэгдэдэг. Эндэ мүн лэ шухала асуудалнууд шиидхэгдэдэг юм. Иимэ суглаануудта аймагай хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсана. Мүн соёлой эмхи зургаанууд байд гээд ажалшадай үмэнэ тоосодог юм. Худөө ажахын мэргэжэлтэдтэй, худөөдэ хэрэгтэй бусад мэргэжэлтэдтэй һургуули дүүргэгшэдэй уулзалга эмхидхэгдэдэг болонхой.

Хонин ажалай, газаа таряалангай түрүүшүүлгэй уулзалга жэл бүри болодог байна. Социалис үялгануудай бэелүүлэгдэжэ байһан тухайда мэдээсэл шагнаад, түрүүшүүл дүй дүршэл тухайда хөөрэлдэдэг. Худөө ажахын үйлэдбэридэ түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ тухай кино хаража байгаад, эдэнэр һайса хөөрэлдэдэг, һанамжануудаа андалдадаг юм. Диаграмма, плакатуудта, стенддэ ажалай дүн аржыса харуулагдадаг байна. Соёлшод концерт табиха, спортын мүрысөөн болохо. Ингэжэ ажалай һайндэрнүүдые үнэхөөрөө гоёор үнгэргэдэг болоообди.

1969 онһоо аймаг дотор малшадые комплексноор хангадаг болоһон байнабди. Ажахын парткомой зохёоһон түсэбэй ёһоор элидхэлшэн, клубай, библиотекын, медицинын худэлмэрилэгшэд, наймаалагшан—иимэ зон суг малшад дээгүүр ябадаг гуримтай. Эдэнэр хөөрэлдөө хэхэ, ном һэлгэхэ, улаан булан түхеэрхэ, гоёохо, кино харуулха, концерт табиха мэтын ажал ябуулдаг юм.

Аймаг дотор соёлой университет, худөө ажалай, экономикын эрдэмэй, багшын эрдэмэй университет худэлжэ байнхай. Соёлой университедэй хэшээлнүүд һонирхолтойгоор үнгэрдэг. Уран зураашадтай уулзалга болодог, университедтэ һурагшад нүүдэл выставкэ харадаг, театрта ородог байна.

Партийна организацинуудай ударидалга доро соёлой эмхи зургаанууд хүн зоной дунда политическэ ехэ хүчтэй ажалаар ажаллана. Клубай эмхи зургаанууд лекциинүүд болоод бусад хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэжэ, түсэб, уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэ ажалшадые зориг-жуулна.

Худөө ажахын худэлмэрилэгшэдэй үдэр аймаг дотор эмхитэйгээр үнгэрөө һэн. Мүн соёлой үдэр, һонинодой, тарианадай үдэр, һаалишадай бал үнгэргэгдэдэг болоо. Эдэ мэтын хэмжээнүүдтэ соёлшод эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байна. Соёлой үдэр ажахынуудта болоод, удаань аймагай түб һуурында ержэ, соёлшод тон эрхим номернуудаа харуулдаг, нютаг бүхэн үрилдаг байна. Хонхолын соёлой байшан, «Искра», «Знамя Ленина» колхозууд, Дэдэ-Һутайн клуб, Новозаганска соёлой байшан, «Заганский» колхоз. Подлопаткыя соёлой байшан, «Авангард» совхоз соёлой үдэртэ һайнаар бэлдээ. Соёлой үдэрэй үнгэргэдахэдэ, хаа хаанагүй улаан булангһаа эхилээд, эмхи зургаанууд гоёогдодог, шэмэглэгдэдэг байна.

Соёлой эмхи зургаануудай хэды ехэ худэлмэри ябуулаашье һаань, бүхы юумэниинь һайн гэхын аргагүй. Хүн зоной дунда политическэ худэлмэри ябуулха хэрэгтэнь соёлой зургаанууд партийна организацинуудай түшэг тулгуури боложо үшөөл шаданагүй. Энээнэй шалтагаан гэхэдэ, мэргэжэлтэд дуталдангүй. Клубай 44 худэлмэрилэгшэдэй 12-нь тусхай эрдэмтэй зон. Тиимэһээ дүршэлгүй эдэ зон клубай худэлмэри һайнаар эмхидхэжэ шаданагүй. Эдэнэрые һургаха байһамшай ойлгосотой, иимэ хэмжээнүүд абтадаг гээшэ.

Клубай мэргэжэлтэд тухай асуудал ходо табигдадаг байна. Тусхай һургуулинуудые жэл бүри олон хүн дүүргэнэ хэбэртэй. Тэд клубай худэлмэрилэгшэд дутажал байһан шэгээрээ. Эдэнэр хайшаа ошоно гээшэб? Энэ асуудалда харюу холуур бэдэрэлтэгүй. Салинсынь бага. Байрын асуудал мүн лэ мүртэйгөөр шиидхэгдэдэгүй. Энэ асуудал ганса манай аймагта гарадаг бэшэ ааб даа. Тиимэ хадань, бүгэдэн дээрэнь шиидхээ һаа, дээрэ һэн бэлэй. Мухар-Шэбэрэй аймагай партийна организацинууд эдэ бэрхэшээлнүүдые дабаха хэмжээнүүдые абажа, коммунис хүмүүжүүлгэдэ соёлой эмхи зургаануудай үүргэ дээшэлүүлхэ гэжэ оролдоно.

Р. ЖАМСАРАНОВ,
КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой секретарь.

МҮНӨӨНЭЙ АГУУ БАРИЛГА

Байгал-Амарай магистралиин барилгада бүхы ороной-мнай ажалшадай хабаадалсадаг байһаниинь мэдээжэ. Энэ агуу барилгада хэрэглэгдэхэ шухала ашаа зөөлгэдэ манай Улаан-Удын авиапредприятиин худэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө хубитые оруулжа байна.

Эндэ толилогдоһон фотозураг дээрэ вертоледой командир пилот (зүүн гарһа) В. К. Горячкин, хоёрдохи пилот В. Н. Бабошин, бортмеханик А. И. Субботин гэгшэд харуулагдана. Энэ экипаж Уланхаанһаа Уоян хүрэтэр ехэ хэмжээнэй элдэб ашаа зөөхэ даабаритай. Үдэр бүри хоёр эрьесэ хэжэ, 5—6 тонно ашаа зөөдэг байха юм. Тиигэжэ ехэ барилгада шухала хэрэгсэлнүүдые зөөхэ даабаряа саг болзорһоонь урид-шалан бэелүүлнэ.

К. ГАБАЕВ
Фотонь авторай.

Хурамхаанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бэрхэ һаалишан Гажидма Дондупова юһэдэхи табан жэлэйнгээ даабари дүрбэн жэл зургаан һара соо дүүргэхээр социалис үялга абаад, үнэн сэхээр тэрэнээ бэелүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишан Г. Д. Дондупова.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

БурАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. И. АВАЧЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, ажалшадай элүүрые хамгаалгада олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй социальна тэдхэмжын министерствын республиканска врачебно-ажалай экспертизын түрүүлэгшэ Александр Иванович **Авачевые** Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Удэ, Советүүдэй байшан.
1975 оной апрелиин 18.

БурАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

НҮХЭР В. Е. БАБИНЦЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын ажахын, партийна болон совет органуудта олон жэлэй туршада оролдосотой һайнаар ажаллаһанайнь түлөө Загарайн ажалшадай депутадуудай аймагай Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Владимир Егорович **Бабинцевые** Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Удэ, Советүүдэй байшан.
1975 оной апрелиин. 18.

...нгалтаһаа һунгалта хүрэтэр

...ОВЕТ ЗАСАГАЙ ...АЙХАНДА

...ын найман жэл. Энэ ...а обществын хүгжэл...түүхэдэ тиимэшье ехэ ...ор бэшэ. Теэд энээхэн ...а соо Совет ороной ...йдалда түүхэдэ үзэг...үн хубилалтануд бо...

...гэн элдин талада «Ком...зм» колхоз түбхинэн...

...918—1922 онуудта ...одо бұхы буряадуудай ...процентнь лэ үзэг бэ...эдэхэ байгаа. Тэдэнэр ...ы хуушан монгол хэ...дэрэ уншажа, бэшэжэ ...а бэлэй. 1908 ондо ...ан бүридхэлэй ёһоор, ...ол 13 буряад үхибүүд ...бэшэгтэ һуралсажа бай...ом. Энэнь һургуулийн ...ай бұхы үхибүүдэй ...процент болоно.

...20 он болотор Борьёо...харьяата газар дээрэ ...шье һургуули байгаа. ...920 ондо Борьёогой ...бье гэжэ газарта тарьа...ай хуушан гэртэ түрүү...һургуули эмхидхэгдээ. Тэндэ гансахан бай...Ринчин Цыремпилов ...дэг байһан. Харин ...оной сентябрин 15-...урбан классай һургуули ...нэн түүхэтэй. Эндэ ...ай аймагһаа ерэһэн ...Васильев гэгшэ ород ...эр, Ринчин Цыремпи...хуушан монгол хэлээр ...нүүдые үнгэргэжэ ...н байна.

...ьёогой 1-дэхи шатын ...улида Борьёо, Худата, ...ланта, Инзагата тосхо...й үхибүүд һуража эхи...лэй. 1933 ондо Худа...схондо үшөө нэгэ эхин ...ули нээгдэбэ. Худа...Ленинэй нэрэмжэтэ кол...й 1953 ондо нэгэдхэдэ ...ын эхин һургуули най...элэй. 1961 ондо дунда ...ули болгогдоһон юм.

...«Коммунизм» колхозой ...нькын хурдан түргэ...дэшэлһэнэй ашаан ...о ба Инзагата тосхо...эрдэм һуралсал түр...үгжэһэн байна.

...Инзагата тосхон ...ой болбосон түхэлтэй ...олонхой. Нютагай дун...ули бултанай омо...ынь болоно. Тус һур...уужам һаруул ...ой олон. Үдэшэндөө ...ал ялардаг. Һуралса...приборнууд болон ха...ойлгуулха зүйлнүү...үзэд хангагдаһан каби...д эндэ бии. Тиимэһээ ...ал, хүмүүжүүлгын хүг...кабинетнэ системээр ...дана. Тэрээнһээ гад...ортын залба столово ...дай мэдэлдэ үгтэн...Инзагатада һургуулийн ...ө үшөө үргэдхэгдэхэ ...алхан сомоной Сове...үйсэдкомой заседани...дэжэ, энэ табан ...һургуулийн байшан...дхэхэ шиидхэбэри ...һургуулийн байшан...стерской ба машина ...ан шудалха кабинет...уулан баригдаха юм. ...а һургуулида «Ком...» колхозой ажалша...00 гаран үхибүүд һу...Тиихэдэ 1974— ...онуудай һуралсалэй ...2-дохи отделениин ба ...малшадай 150 үхи...интернадта байгаад ...эхилээ. Тэдэнэй ха...үрэнэй бүрин тэд...юм.

...атын дунда һургуу...коллектив юһэдэхи та...эй хугасаада бүгдэ...дунда һуралсалда

...орохо ба эхин классуудые һуралсалай шэнэ программада оруулха тухай партийн шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар нилээд худэлмэри ябуулаа. Мүнөө Инзагатын дунда һургуули һургуулийн наһанай бұхы үхибүүдтэ дунда эрдэм олгожо, ажалай үргэн замда гаргаха аргатай болонхой.

Тус һургуулида 30 гаран багшанар болон хүмүүжүүлэгшэд худэлнэ. Ахалагша классуудай багшанар бултадаа дээдэ ба дунда һургуулитай юм. Тиихэдэ хоёр багшанар Буряадай АССР-эй һургуулиннуудай габьяата багшанарай, гурбан багшанар РСФСР-эй арадай гэгээрэлэй отличнигуудай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Эхин классуудай багшанар С. Н. Жаргалова, Д. Д. Бадаева, М. Ц. Цыбикжапова, ахалагша классуудай багшанар Д-Д. Д. Мансарунова, Э. С. Миронова, Б. Д. Гомбожапова, Х. Ч. Дамчеева, А. Х. Бадмажапова гэгшэд һурагшадтай хүмүүжүүлхы худэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулжа, өөһэдынгөө предмедүүдтэ һурагшадаа эрхим сэгнэлтэтэйгээр һургана.

Арадай хэрэгтэ ехэ туһа үзүүлхэ эдир үетэниие һургаха, хүмүүжүүлхэ худэлмэри эрид һайжаруулха зорилго гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэдэй урда КПСС-эй XXIV съезд табина. Тиимэһээ сомоной Советэй гүйсэдком ба һургуулийн дирекциин шиидхэбэриин ёһоор 1975—1976 онуудай һуралсалай жэлһээ эхилэн ахалагша классуудай һурагшад үйлэдбэриин һуралсад гарадаг болохонь. Машина шудалха кабинедай нээгдэхэлээр, һургуулида трактористнууд бэлдэгдэжэ эхилхэ юм.

Һүүлэй жэлнүүдтэ интернадта хүмүүжүүлгын худэлмэри эмхидхэлгэдэ анхарал хандуулагдана. Холын малшадай ба Борьёо тосхоной үхибүүдые эхин түрүүн интернадта абана. Интернадта байгаад һурадаг үхибүүд номдоо һайнаар һурадаг, ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байна. Тиимэһээ һургуулийн дирекци сомоной Советэй гүйсэдкомтой хамта юһэдэхи табан жэлэй һүүлдэ бұхы үхибүүдые интернадта оруулха шиидхэбэри абаа һэн.

Мүнөө Инзагата ба Борьёо тосхонуудта үзэг бэшэг мэдэхэгүй хүн үгы болонхой. Тиихэдэ хори гаран нютагаархиднай дээдэ һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ арадай гэгээрэлдэ, медицинэдэ, худөө ажахыда худэлжэ байнхай.

Талын малшадай хэдэн арбаад үхибүүд тусхай дунда һургуулинуудые дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ арадай гэгээрэлдэ, медицинэдэ, худөө ажахыда худэлжэ байнхай.

Манай Совет Конституци залуу үетэндэ ажабайдалай, эрдэм һуралсалай үргэн замнээжэ үгэһэн байна.

Энээхэн хөөрэһэн жэшээмни олон яһата совет бүлын эбтэй эетэй энхэ тайбан оршон байдалда ажаһуужа, коммунизм тээшэ хүгжэн дабшажа байһые гэршэлнэ.

Ц. САГАЛЕЕВ,
БурАССР-эй габьяата багша, сомоной Советэй гүйсэдкомой гэшүүн.

МОСКВА. Улаан талмай. Лениндэ. ТАСС-ай фотохроника.

Кубын Компартиин ЦК-гай хандалга

Кубын Компартиин ЦК-гай Политбюро партийн нэгдэхи съездые 1975 оной декабрь һарада зарлахаа гэһэн шиидхэбэри абаба. Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Революционно правительствын премьер-министр Фидель Кастрын гар табилгатай ЦК-гай Политбюрогой Кубын арадта хандаһан Хандалга абтаһан байна. Үнгэрһэн жэлнүүдтэ революцие хамгаалхын, социализмын үндэһэ һуури байгуулхын түлөө тэмсэлдэ партийн, арад зоной хэһэн ажал ябуулгын асуудалнуудые съезд хаража үзэхэ байна гэжэ Хандалга дотор хэлэгдэнэ. Дотоодын ба гадаадын политикын талаар Кубын саашадаа бэелүүлхэ ажал ябуулгын үндэһэ һуурине съезд зохёогоод, Компартиин Устав абаха юм.

Компартиин ЦК-гай Политбюро Фидель Кастрын түрүүлэлгэ доро съездэ бэлдэхэ түбэй комисси эмхидхээ.

Кубын партийна бұхы эмхинүүдтэ тоосооторнунгалтын суглаанууд һаяар эхилхэ юм.

(ТАСС).

НЭГЭДХЭМЭЛ ГУРИМ ЯМАР УДХАТАЙБ?

Соёлой байшан, клуб болон библиотекэнүүдэй ажалые нэгэдхэмэл гуримда оруулха талаар манай республика дотор найшаалтай юумэн хэгдэжэ байна. Бэе бэеынгээ дүй дүршэлдэ нураха, онсо һайн юумыень халажа абаха — мүнөөдэрэй гол зорилго болоно.

Хэблэлдэ гараһан материалнуудтай танилсахада, ороной-нймай зарим республика, область болон хизаарнуудта энэ талаар нилээд найшаалтай юумэн хэгдэнэ. Нимэ ушарһаа соёлой худэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна семинар, конференци эмхидхэгдэжэ, ехэл туһатай хөөрэлдөөн болоно.

«Гүрэнэй олонитын библиотекэнүүдые нэгэдхэмэл гуримда оруулха хараа зорилгонууд» гэжэ темээр март һарын һүүл багаар Ригэ хотодо бүхэсоюзна семинар болоо. Республиканска, хизаарай ба областной библиотекэнүүдэй научно-методическэ таһагуудые даагшанар уригдаһан байна. Энэ семинар СССР-эй ба Латвиин ССР-эй соёлой министерство зарлаһан юм.

«Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ, научно-техническа дэбжэлтэдэ библиотекэнүүдэй үүргэ дэшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолтой булта танилсаһан байнабди. Эндэһээ уламжалан, гүрэнэй олонитын библиотекэнүүдые нэгэдхэмэл гуримтай болгохо тухай хөөрэлдөөн түс семинар дээрэ гараа. Нэгэдхэмэл гурим библиотекын хэрэгтэ тад шэнэ юумэн гэхэ гү, али нимэ туршалга анха түрүүшынхээ хэгдэжэ байна. Библиотекын ажал һайжаруулха, ехэшье, мүн багашье үншагшадые номуудаар гүйсэд һайнаар хангаха гэһэн удхатай.

Библиотекын ажалые нэгэдхэмэл гуримда оруулха гэхэ гү, али нэгэ газарһаа мэдэлтэй болохо. Энэнь ямар удхатайб? Илангаяа хүүгэдэй библиотекын ажалда ямараар нүлөөлхэб?

Хүдөөгэй, хотын библиотекэнүүд түбэй библиотекэдэ мэдэлтэй болохо. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, аймагай түбэй библиотекын мэдэлдэ худөөгэй библиотекэнүүд орохо, филиалнууд болохо. Городто мүн баһа тиимэ нэгэдхэмэл гуримтай болохо байна. Хэрбээ урдань хэды олон жэжэ библиотекэнүүд тус тустаа бэээ даажа байһан һаа, харин мүнөө номойнь жаса, бұхы материальна хэрэгсэлнь нэгэ газарһаа хангамжатай болохо, ажалынь элитэ һалгарха бшуу. Тиихэдэ хамаг методическа заабари, али олон зууршалга гэхэ мэтын зүйлнүүд саг үргэлжэ эльгээгдэжэ, номуудаа бүри гүйсэтэй болгохо, үншагшадай дунда олоор тараха хэрэгтэнь туһалха байна. Шухалань гэхэдэ, шэнэхэ ерэһэн номуудаа эмхилжэ, һалбари, жанр бүхэнөөрнь хубаажа, яларгүйхэн шэнжэлхэ аргатай болохо. Номуудаа дуурыень мэдэжэ, ямар номуудые үншагшадта дурадхахадань туһалха байна.

Коммунис партийн политикые ажалшадай дунда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ талаар библиотекэнүүд бүришье ехэ аргатай болохо. Хүн зонние ажалай, үзэл сурталай, гоё һайханай талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ номой үүргэ айхабтар ехэ ха юм. Тиимэһээ библиотекын худэлмэрилэгшэдэй үүргэ бүри ехэ болохо байна. Эрдэм наукын туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ библиотекарьнүүдэй хэхэ юумэн мүн баһа ехэ. Тиигэжэ библиотекэ ажабайдалтай таһаршаһаа

Улас хооронды ШЭНЖЭЛЭЛ

Камбоджын патриодуудай илалта

Камбоджын национальна сүлөөрэлгын хүсэнүүд апрелиин 17-ой үглөөгүүр эртэ урда, баруун ба хойто зүгһөө добтолжо, Камбоджын ниислэл — Пномпень хото до шэбээлһэн хүлһэншэдэй правительствын сэрэгүүдтэ эсэргүү шидхэхы сохилто хэһэн байна. Үглөөнэй 6 часта патриодууд хотын түб газарые эзэлээд байгаа. Харин 9 час 30 минутада тэдэнэй радио иигэжэ мэдээсээ: «Пномпень сүлөөлэгдөө». Хүлһэншэдэй правительство диилдэһэнэ мэдэрээ. США руу тэрьелһэн «президент» Лон Нолой дүү Лон Нон патриодуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ бээ тушаагаа. «Премьер» Лон Борет, мүн сэрэгэй хүнтын толгойлогшо генерал Сутсакхан зүгадан тэрьелээ.

Ниислэл хотодо дайн байлдаанай дүүрэмсээр тэрэнэй гудамжануудта олон түмэн хүнүүд жагсаалда гаража, сүлөөрэлгын хүсэнүүдэй солдадуудые амаршалаа һэн. Харабтар үнгэтэй хубсаһа үмдэһэн, хамсыдаа сагаан бүд зүүһэн, винтовкынгоо үзүүртэ улаан бүд һалхинда намилзуулһан патриодууд сүлөөлэгдэһэн хото дотор эмхи гурим тогтоохон юм.

Харин хүлһэншэдэй армиин солдадууд үмдэжэ ябаһан хубсаһанайнгаа формо удара шуу татажа хаяад, сугларһан олон түмэн хүнүүдтэй хамтараа һэн. Тэдэнэр үни хүлеэгдэһэн амгалан байдалай тогтоһондо ехээр баярлаа бшуу. Оронойнь зарим газарнуудта нютагай шэнжэтэй тулалдаанай үшөө бсложо байбашье, эрхэ сүлөөгэйнгээ, бэээ даанхай байдалайнгаа түлөө эрэлхэг зоригтой энэ арадай хэһэн үни удаан тэмсэлэй түгэсхэлынь эли тодо болоо.

Пномпениие сүлөөлэлгэ — Камбоджын арад зоной хэһэн сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй ехэхэн илалта мүн. Энэ хадаа хүлһэншэдэй засаг түрын хүсэдөөр һандаран һалаһые гэршэлнэ. Ниислэл хотын түлөө хэгдэһэн тулалдаанай хойноһоо бүмбэрсэг дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүд сэдьхэлээ хүдэлгэн, таларжажа байгаад адаглан хараа бэлэй. Пномпениин түлөө болоһон шидхэхы байлдаанай эхилхэ багта улад зоной патриотическа бүхы хүсэнүүдые өөһэдынгөө зэргэнүүдтэ нэгэдүүлһэн Национальна нэгэдэлэй королевскэ правительствын (КПНЕК) ба Камбоджын нэгэдэмэл национальна фронтын (НЕФК) засагай мэдэлдэ ороной бүхы шахуу газар дайда ороод байгаа һэн. КПНЕК ба НЕФК гэгшэдые кхмер арадай хуулита түлөөлэгшэд гэжэ дэлхэйн 60 гаран гүрэнүүд мэдэрһэн тухайгаа мэдүүлээ.

Имагтал Пентагоной баян ехэ туһаламжын ашаар Пномпеньдэ тогтожо байһан Лон Нолой засаг түрэ хадаа арад зондо харша милитаристнууд болон политиканнуудай бүлэглэл байпанаа өөрыгөө эсэслэн элишэлээ, арад зоной аша туһада дурагүй, империализмтай хуби заягаа холбоһон байһанаа харуулаа. Эдэ хүлһэншэд байлдаанай дүүрэхые хүлеэнгүйгөөр Камбоджоһоо саг соогоо тонилжо, океанай саана ошоод, арад зоной зэбүүрхэлһээ айһандаа тэндэхи үмөөрэгшэдэй дали доро хороһон байха юм.

Америкын тагнуулай туһаламжаар сэрэгэй урбалта хэжэ, тэрэнэй эсэгэ табан жэлэй саада тээ Лон Нолой гала бариталагшад орон доторoо засаг түрэеэ гартаа абаһан байгаа. Энэ засаг нэн түрүүн Урда Вьетнамдахи национальносүлөөрэлгын тэмсэлые дарахадань, тиихэдэ Вьетнамай «Бузар бузагай» дай хэжэ байһан США-гай сэрэгүүдтэ бэлэн байхынь тулада байгуулагдаа һэн. США-гай милитарис бүлэгүүдэй байгуулһан энэ засаг түрэ һандаран һалаа, тиихэдэ, хуршэ Урда Вьетнамдахи хүлһэншэдэй нүгөөдэ засаг түрэ мүн лэ хосоржо байна.

Ёһотой хөөрэлдөөн болоогүй

Апрелиин 15-най үдэшэ орой болоһон хойно эсэшэһэн делегадуудай пленарна заседанидаа суглархадань, эли болоод байгаа: энергетикын асуудалаар улас-хоорондын конференци бэлдэхэ зорилготой Парижда зарлагдаһан зүблөөн буруу һүрөө. Энэ конференци болохо юм гү гэжэ мүнөө дээрээ хэлэхэнь бэрхэтэй. Индустриин талаар хүгжэнги капиталис оронуудай һанамжын ёһоор, энэ конференци хадаа баруун оронуудта үргэлжэлжэ байгаа энергетикын кризистэй холбоотой орёо хүндэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ ёһотой юм.

Яаба-хээбэшье, нефть малтан абадаг оронуудай болон тэрэниие хэрэглэдэг оронуудай хоорондо Парижда ёһотой хөөрэлдөөн боложо шадабагүй. Индустриин талаар хүгжэнги баруун үрэнүүд зарлагдаха ёһотой энэ конференциин зүблэхэ зүйлнүүдые хүгжэжэ байгаа оронуудта өөрынхеэр баадхаха гэжэ һэдэһэн байгаа. Тэдэнэй һанамжын ёһоор, энэ конференци гансал энергетикын асуудалнуудые, нэн түрүүн нефтиин сэн зүбшэн хэлсэхэ ёһотой һэн хаш. Харин хүгжэжэ байгаа үрэнүүд, тэрэ тоодо нефть малтан абадаг оронууд энэ конференци хадаа түүхэй эдэй асуудалнуудые бүхы дээрэнь зүбшэн хэлсэхэ хуралдаан болохо зэргэтэй гэжэ һанаһан юм. Юһэн үдэр соо шанга гэгшын арсалдаанай болоошье һаань, хоёр талынхид юуншье тухай үгээ ойлголсоогүй.

Парижда болоһон зүблөөн дээрэ гараһан арсалдаанууд хадаа хүгжэжэ байгаа оронуудай болон баруунай хүгжэнги капиталис үрэнүүдэй хоорондо үгнэзгы ехэ зүрилдөөнүүдэй бии байһые гэршэлбэ. Хүгжэнги капиталис үрэгүүд хүгжэжэ байгаа оронуудые, тэрэ тоодо нефть малтан абадаг оронуудые үни удаан саг соо хайра гамгүйгөөр мүлжэдэг һэн. Тиигэжэ хүгжэжэ байгаа оронуудай олонхинь һая болотор тэдэнэй колониньь байһан юм. Баруун оронууд «гурбадахи дэлхэйн» оронуудһаа үнэгүйхэнөөр түүхэй эд болон түлишэ абаад, тэдээндэ ехэ үнэтэй сэнтэйгээр промышленна эд бараа худалдажа, эдэ баруун үрэнүүд ехэнхидээ «һалбаран хүгжэһэн» юм гэжэ сэхэ хэлэхэдэ болоно.

Нефть газаашань гаргажа худалдадаг оронуудай организаци боложо нэгэдэһэн нефть малтан абадаг оронуудай хэһэн эрид шууд ябуулганууд, мүн байгаалиингаа баялигуудые, экономическа аша туһаяа хамгаалха тушаа тэдэнэй абаһан хэмжээнүүд болбол түүхэй эдээр баяр хүгжэжэ байгаа бусад оронуудта һаһан жэшээ боложо үгэһэн байна. Парижда болоһон зүблөөн дээрэ нефть малтан абадаг оронууд ба хүгжэжэ байгаа бусад оронууд нэгэдэжэ, өөһэдынгөө аша туһые аршалан хамгаалаа, тиигэжэ энэ нэгэдэлыень бутарган һалгааха гэһэн баруун оронуудай һэдэлгэнүүд амжалта туйлаагүй.

Нефть малтан абадаг оронуудай түлөөлэгшэдэй һанамжын ёһоор. Парижда зарлагдаһан энэ зүблөөе таһалдуулһанай түлөө гол харюусалгые США бэе дээрээ дааха болоно. Ушарынь гэхэдэ, США болбол хүгжэжэ байгаа оронуудай хуулита эрилтэнүүдые хангахаа ехэл нэтэрүүгээр арсаһан байха юм. Хүгжэжэ байгаа оронуудай нефтиин баялигуудые американ нефтиин монополинууд удаан саг соо эзэрхэн дээрмэдэдэг байгаа, зарим оронуудтань мүнөөшье хүрэтэр эзэрхэжэ байһаар. Энэниие хараада абабал, США-гай баримталдаг нимэ политика ойлгосотой болоод үгэхэ бшуу. Мүнөө американ нефтиин монополинууд эзэрхэжэ байһан байдалаа тэрэл хэбээрнь үлээхэ, алдаһан байра байдалаа тэхэрюулхэ гэжэ мүнөө һэдэжэ байһаар.

Парижда болоһон зүблөөн хадаа байгаалиингаа нөөсэ баялигуудые эдлэхэ эрхын түлөө хүгжэжэ байгаа оронуудай хэдэг нэтэрүү шанга тэмсэлэйнь нэгэл үзэгдэл болоно. Бодото дээрээ энэ тэмсэл һаял эхилжэ байна. Үнгэрэгшэ жэлэй хабар түүхэй эд ба экономическа хүгжэлтэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн ООН-ой Генеральна Ассамблейн тусхай сессиин харуулһанай ёһоор, хүгжэжэ байгаа оронуудые дэлхэйн арадууд, түбхын түрүүлэн социалис оронуудай арадууд дэмжэдэг байна.

А. БИРЮКОВ,
В. ЕГОРОВ.
(ТАСС).

УНШАГТЫН ҺОНИРХОХОН БАЙХАТ

ГҮИСЭТЭЙ ЭД

НЕДОНДО Америкын Хо... боото Штадуудта 250 милли... долларой үнэтэй будаг ... далдагдаа. Худалдагда... зүйлэй хахадһаа ехьень ... шүүл хэрэглэһэн байна.

МИНУТЫН ТУРШАД...

СТАТИСТИЧЕСКЭ ... нэй ёһоор, бүмбэрсэг дэл... хүн зон минутын турша ... эдэ шэнээн эдеэ хоолой ... эдинэ: 30 миллион килогр... хартаабха, 25 миллион ... грамм хилээмэ, 30 мил... килограмм загаһа, 36 мил... он килограмм мяха, 100 ... ган тонно сахар, Эдеэ ш... гада минута бүхэндэ 1.250... тонно шахуу нүүрһэн, 1.800... тонно шэнгэн түлишэ ... шалагдана.

ЗАМДА ЮУ АБАЖА ЯБАНАБ?

ФРГ-гэй Мюнхенскэ ... портдо жэлэй туршада ... буу эзбсэг аяншалагшд... абтаба. Тэрэ тоодо 10 пр... 18 карабин, 10 револьвер, ... хажуур. хюрөө, һүхэ, 1 ... пун ороно.

ЭГЭЭЛ ТУРҮҮН ХЭ... БОДОНОБ?

ГДР-эй нисэлэл хотын ... мянга гараг хүн үглөө ... телефоной дуугаар һэрэ... юм. Тусхай албанай хүдэ... рилэгшэд энэ захил бүрэ... байдаг. Телевизорээр һо... дамжуулга орой болотор ... руулһан үдэрнүүдтэ энэ ... хил илангаяа олошордог ... элирэнхэй. Хэнһээшье ... үглөөнэй гурбан часта Бе... нэй хилээмэнэй заводой ... дэлмэришэд бододог байн...

НЮУСА НЭРЭТЭЙ ЭД...

ФРАНЦИИН урда ... оршодог курортнуудай ... ресторанай менюдэ «Х» ... нэрэтэй пирожно оруулда... даг байна. Энэ нюуса нэрэ... эдеэгээр тоотой хүнүү... хооллодог дээрэһээ эндэ ... һон хүнүүдэй анхарал ... даагүй һэн. Ресторанай ... мэрилэгшэ һамаржа, по... цийн инспекторые энэ пиро... чоор хүндэлөө. Криминал... нууд пирожныи шанар д... шалгахадаа, энээн со... гашиш бии гэжэ элирүү... Шадамар «наймаалагша» ... дэй урда зогсожо, зэмзэг ... сэд амасаа.

ЭГЭЭЛ СЭНТЭЙ МАР...

1857 оной июлиин 1... Швецидэ гаргагдаһан ... Стокгольмдо үнгэргэгдэ... выставкэдэ табигдаа. Э... линг сэнтэй энэ марка ... үнгэтэй саарһан дээрэ ... даха аад алдагдажа, ... үнгэтэй саарһан дээрэ ... юм. 1885 ондо 15 ... Георг Вильгельм гэгшэ ... рэлхидэйнгөө дэбтэр со... гэнтэ тэрэниие оложо, фил... листдэ 7 кроноор худалд... түүхэтэй. Харин мүнөө ... марка 2,5 миллион крон ... тэй болонхой. Энэ ... Бельгийн мультмиллионер ... Бержлен гэгшын гарта юм.

ХАХУУЛЯАР... ШЛЯ...

АМСТЕРДАМ хотын ... тоото хүүрэнүүдэй хүдэ... рилэгшэдтэ спиннинг үгэ... нэн заабари городой ... гаан үгэбэ. Шляпаяа ... унагаанан хүнүүд эдэ ... нингнүүдээр татажа ... юм ха.

УҺА ТАБИДАГДУ... АВТОМОБИЛЬ

ИИМЭ ТҮХЭЛЭЙ ... нүүдэй нэгэн зохёдоо. ... машинаяа бултанда ... болгохын тула досоо... ҮҺААР дүүргэжэ, Токиогой ... сөөр ябуулаа, Жолоошо... водолаэна костюм үмдэ... тэрэнэй хажуугаар алтан ... гаһадай тамаржа ябаһые ... нүүд ехэтэ һонирхон хара... байна.

ҺОНИРХОЛТОЙ ХАРАЛГА

АМЕРИКЫН Холбоото ... дууд эгээл зузаан ... тусхай харалга XX зуун ... лэй эхинһээ хойшо жэл ... үнгэргэдэг. Юстицийн ... стерствын гаргаһан ... альбом нэгэдэхи һуурь ... Америкэдэ болоһон ... ябадалнууд тухай тэндэ... шэгдэнхэй.

ҮНЭРТЭЙ НОМУУД ГЭЖЭ ГҮ?

БАРУУН ГЕРМАНИИЕ ... лэгшэ Хельмут Гиллер ... иигэжэ хөөрэнэ: «Гутенб... үедэ ном яажа барлаг... гааб, тэрэнь мүнөө ... хубилаагүй. Тэрэнэй то... ной ёһоор, номууд һ... шэмэглэгдэхэнэ гадна, ... маркын зохёолнууд — ... Крониной «Цитадель» ... ном — хлороформын, ... гуэйн номууд далаан ... байха юм ха.

«Советская торго... газетэнээ аб...

Хилын саанаһаа

ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

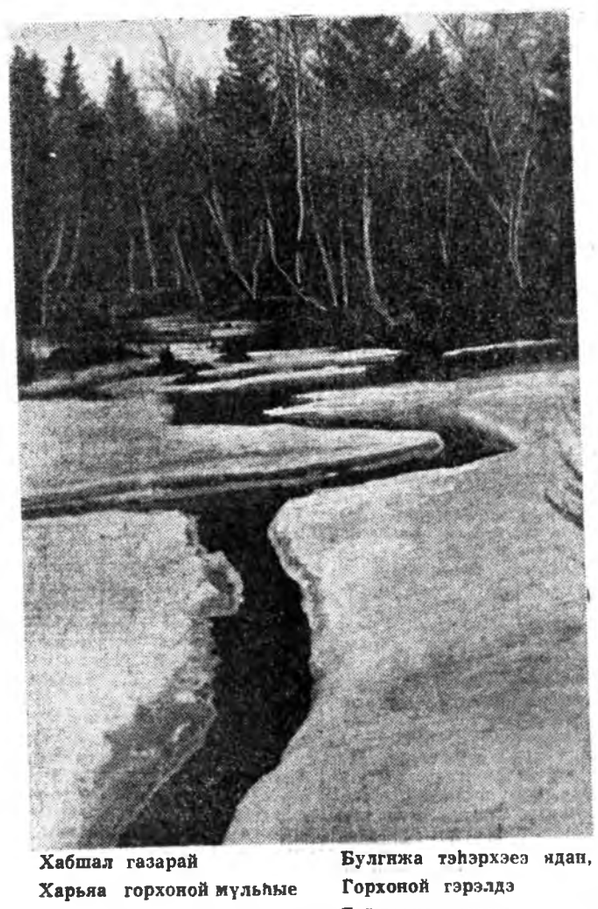

Хабшал газарай
Харьяа горхоной мүльһые
Хабарай наран
Хайлуулжа ядаа.
Бургааһанай гүлгэд
Булгижа тэнэрхэеэ ядан,
Горхоной гэрэлдэ
Гоёшооно өөрыгөө.

А. НИМАЕВАЙ
фотоэтюд.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Итанцын леспромхозой бага комплексно бригадануудай коллективүүд бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсожо, ажалай һайн үрэдүн түйлана. Тэдэнэй дундаһаа Владимир Михайлович Шугара гэгшын хүтэлбэрилдэг бригада онсо шалгарна. Энэ бригадын гэшүүд леспромхоз соогоо бултанһаа түрүүлэн хубиингаа табан жэлэй даабарие болзорһоонь урид—дүрбэн жэл гурбан һара соо дүүргэбэ.

Александр Иванов, Иван Чугунов гэгшэдэй модэ зөөдэг машинын экипаж баһал һайн амжалтатай ябана. Эдэ хоёр нүхэд леспромхозой жолоошодой дундаһаа түрүүлэн табан жэлэйнгээ түсэбтэ даабари дүүргэнхэй.

КПСС-эй Прибайкалин райкомой, аймагай ажалшадай депутадуудай Советэй үйсэдкомой шидхэбэрнин ёһоор, В. Шугара гэгшын бригадын жолоошод А. Иванов, И. Чугунов гэгшэдэй хүндэлэлдэ Турунтаево тосхондо ажалай алдар солын туг үргэгдэбэ.

Манай корр.

НЮТАГАЙ Футбол

КОМАНДАНУУДАЙ МҮРЫСӨӨН

Илалтын 30 жэлэй ойн шанда хүртэхын түлөө республикын футболистнуудай дунда эхилһэн заншалта нааданай эзэлжээтэ—дүрбэдэхи уулзалга үнгэргэгдэбэ. Хоёрдохи бүлэгтэ нааададаг футболистнууд соohоо мяхаконсервын комбинадай «Пищевик» «Электромашина» командые 2:1, «Локомотив» дүлиишүүлэй командые 11:2, «Торпедо» — «Теплоприбор» — 5:0, «Текстильщик» — «Мостовик» — 3:1 тоотойгоор шүүһэн байна.

Авиационно заводой стадион дээрэ нэгэдэхи бүлэгтэ нааададаг футболистнуудай дунда үнгэргэгдэһэн нааданда «Сэлэнгэ-II» командын футболистнуудай дунда футболистнууд «Судостроителин» футболистнуудта 1:3 тоотойгоор шүүгдэшоо. Мүн «Забайкалец» — «Вымпел» — 11:1, «ЛВРЗ» — «Буревестник» — 6:2 тоотойгоор шүүһэн байгаа.

Үнгэргэгдөөд байһан нааданай дүн хаража үзэхэдэ, түрүү һуури эзэлжэ ябаһан командын футболистнууд һайн бэлэдхэлтэй гэжэ тэмдэглэгдээ. Тренер Воротниковой хүтэлбэрилдэг «Пищевик командада комбинадайнь партком, завком ходо һаналаа хандуулжа, туһаламжа үзүүлжэ байдаг юм. Мүнөө эндэ заводой эдиршүүлһэ бүридэһэн футболой хэдэн бүлэг, команда эмхидхэгдэнхэй.

Хоёр бүлэгэй дундаһаа «Забайкалец», ЛВРЗ-гэй, «Торпедо», «Пищевик», «Локомотив» командануд тус тустаа 8—8 очкотой болонхой, түрүүлжэ ябана. Тиихэдэ «Пищевик» командын добтологшо В. Рассудин үнгэргэгдөөд байһан нааданууд соohоо 12 бүмбэгэ сохижо оруулаад, мүн лэ түрүүлжэ ябана.

Удаадахи наадан урмадэр —апрелиин 20-до үнгэргэгдөө. «Пищевик» командын, авиазаводой стадионууд дээрэ үнгэргэгдэһэн нааданда «Сэлэнгэ-II»—«Забайкалец», «Торпедо»—«Локомотив», «Вымпел» — «ЛВРЗ» командануд нааданда байна.

А. КОНЦУР.

ВАРШАВА

ПОЛЬСКО-СОВЕТ ХАНИ БАРИСААНАЙ ҺАЙНДЭР

ТАСС

ПНР-эй ба СССР-эй хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон тухай договорой баталагдаһаар 30 жэлэй ойе социалис Польшын ажалшад баярай оршон байдалда тэмдэглэжэ байна. Энэ баярай ойдо, мүн Польшодо эхилһэн совет соёлой үдэрнүүдтэ зорюулагдаһан баярай суглаан Варшавадахи оперо ба баледэй ехэ театрай зал соо болобо.

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй Үрэнэй Советэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй Министэнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевич, ПНР-эй бусад хүтэлбэрилэгшэд, мүн КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй культурын министр П. Н. Демичев түрүүтэй совет соёлой ажал ябуулагшадай делегаци суглаанда хэбаадаа.

П. Ярошевич сугларагшадта хандан, үгэ хэлэбэ, ПНР-эй ба СССР-эй хоорондын хани барисаан, харилсаа холбоон тухай 1945 оной апрелиин 21-дэ гар табигдаһан договор хадаа манай ороной түүхэдэ шэнэ шата нээһэн шухала документ болоно гээд тэрэ хэлэбэ.

Советскэ Союзай гадаадын политикые, КПСС-эй XXIV съезд дээрэ һайшаагдан абтаһан эб найрамдалта программые һайшаан талархадаг тухайдаа П. Ядошевич мэдүүлээ, Социализмын, эб найрамдалай, арадуудай аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной аша туһада КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй эрхилдэг зэшэ сусашагүй ажал ябуулгыень манай ороной хүн зоной үүн сэдьхэлһээ хүндэлжэ байдагые үшөө дахин тэмдэглэхые хүсэнэб гэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй культурын министр П. Н. Демичев КПСС-эй Центральна Комитедһээ, СССР-эй Верховно Советэй Президиумһээ, Совет правительствааһаа, бүхы совет арадһаа, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневһээ сугларагшадта, мүн эдээгээр дамжуулан, Польшын бүхы арадта халуун баяр хүргөө.

Совет соёлой үдэрнүүдэй Польшын Арадай Республикада нээгдэһэн ушар аха дүү ёһоной хани барисаанай, Польшын ажалшадай манай соёл культурые, искусствые хүндэлдэг байһанай гэршэ жэшээ болоно гэжэ тоолоноби гээд П. Н. Демичев хэлээ. Коммунис байгуулалтын хэрэгтэ совет арадай туйлаһан амжалтануудаар Польшын арад зон омогорхон баясана.

Баярай суглаан һайндэрэй ехэ концертээр дүүрээ. Соведүүдэй ороной олон үндэһэ яһатанай искусствые түлөөлһэн уран һайханай коллективүүд, дуушад, хатаршад энэ концертдэ хабаадаһан байна.

КАИР

Совет арадай агууехэ илалта

ТАСС

«Фашис Германие совет арадай һамна бута сохижо, агууехэ илалта туйлаһан ушарынь мүнөө үеын түүхэдэ шухала шата болоо», — гээд Азиа ба Африкын арадуудтай һаналаа нэгэдэлгын эмхиин генеральна секретарь Юсеф Эс-Сибаи ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

Фашизмые Советскэ Союзай бута сохилго Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулганууда эсэргүү, Дүтын Зүүн зүүтэ үнэн зүб, бата эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэлдэнь Араб оронуудай арадуудые зоригжуулна гээд ОСНАА-гай генеральна секретарь түгэсхэлдөө хэлэбэ.

Энэ тэмсэлдэмнай маанадта туһа хүргэжэ байһан совет арадые халуунаар амаршалнабди.

ЖЕНЕВЭ

НИИТЭ-ЕВРОПЫН ЗҮБЛӨӨН

ТАСС

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ-Европын зүблөөнэй хоёрдохи шатын хүдэлмэришэ зургаануудые зүблэхэ зүйлэй элдэб асуудалнуудта хабаатай текстнүүдые зүбшэн хэлсэжэ үрэлжэлһөөр. Сэрэгэй шахардуу байдалые политическэ гуримаар һуларуулгада хабаатай асуудалнууд зүбшэн хэлсэглэжэ байнхай.

Зүблөөнэй гурбадахи шатые Хельсинкидэ үнгэргэхэ тухай, зүблөөнэй түгэсхэлэй документнүүдые баталан абаха тухай асуудалнууд зүблөөнэй гол зургаанай — залан хүтэлбэрилгын комитедэй ээлжээтэ заседани дээрэ зүбшэлэгдэнэ. СССР-эй делегациин толгойлогшо А. Г. Ковалев зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй «Советскэ Союзай улахоорондын байдал ба гадаадын политика тухай» 1975 оной апрелиин 16-най тогтоол тушаа дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна. Тодорхойлон хэлэбэл, аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ-Европын зүблөөн улахоорондын шахардуу байдал һуларуулгада шухала нүлөө үзүүлхэ байха гээд тэрэ тэмдэглээ.

ЕХЭ ШҮҮБЭРИНҮҮД

«Спортлотогоор» хүн юумэ шүүдэг юм гү? — гээд зарим хүнүүд асуудаг.

«Спортлотогоор» алдадаг хүн гэжэ үгы, бултадаа шүүдэг юм гээд, харюу үгэхэ хэрэгтэй. Юуб гэбэл, тэрэнэй олзонь совет спортые хүгжөөлгэдэ ородог, шүүбэрийн түлөөһэндэ үгтэдэг юм. Мүнөө «Спортлото» орон доторнай, мүн манай республика доторшье тон һонирхолтой шүүбэритэ нааданд болонхой. Тэрэнэй тираж бүхэндэ нилээд олон хүнүүд 2—3—4—5 мянган түхэриг хүрэтэр шүүдэг байна. Тиимэ азатайшуулай дунда манайшье республикын хүнүүд олон дайралдана. Тэдэниие тоолохын аргагүй. Харин һүүлэй үедэ эгээн томо шүүбэридэ дайралдагшадые нэрлэбэл: хүгжэмшэ А. Панферов — 12.480 түхэриг, барилгашан В. Заяц — 12.937 түхэриг, фото-зурагшан Х. Бөанчуков (Казахстан) — 13.000 түхэриг, Рудный городой Н. Кузнецов — 13.360 түхэриг, Красноярск хотын инженер Б. Пушкарёв — 30.000 түхэриг шүүһэн байха юм.

Тиихэдэ, мүн һаяшаг Караганда городто ажаһуугша Ш. К. гэгшэ «Спортлотогой» 15 карточкаар нэгэ тиражда бүгэдэ табан номернуудые таажа, 69.780 түхэриг шүүһэн байна. Энэ ёһотойл томо шүүбэри болоно.

Юрэдөөл, «Спортлотогой» тираж бүхэндэ хабаадагшад томо шүүбэридэ дайралдадаг байһыень эндэ тэмдэглэлтэй.

Д. ЦЫРЕНОВ.

НЬЮ-ИОРК

Нью-Йоркдо выставкэ нээгдэбэ

ТАСС

Эртэ урда сагта СССР-эй газар дайда дээрэ бүтээгдэһэн искусствын зохёолнуудай выставкэ Нью-Йоркын Метрополитэн гэжэ музей соо нээгдэбэ. Урартугай, скифүүдэй, алтай ба сармадай угсаатанай эртэ урдын урашуулай алтаар, мүнгөөр, бронзоор, модоор, яһаар хэһэн элдэб зүйлнүүд СССР-эй Культурын министерствын эмхидхэһэн выставкэдэ табигдаһан байна. Манай ээрын урда тээхи гурба мянгадахи — манай ээрын нэгэдэхи зуун жэлэй үедэ эдэ зүйлнүүд бүтээгдэнхэй.

Үрэнэй Эрмитаж, түүхын үнэтэ зүйлнүүдэй Киевтэхи музей, Үрэнэй түүхын музей, хизаар нютагаа шэнжэлэлгын Ростовой областиин музей эдэ зүйлнүүдые выставкэдэ табяа.

Баруун Европын ба американ урашуулай 100 гаран зураг Метрополитэн СССР-тэ эльгээбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев выставкэдэ амаршалгын бэшэг эльгээгээ. Выставкэ нээлгын баяр ёһололдо СССР-һээ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынин хабаадахадаа, энэ амаршалгын бэшэгые уншаһан байна.

ЖЕНЕВЭ

ЖЕНЕВЭДЭХИ СЕССИ ДҮҮРЭБЭ

ТАСС

Гуманитарна эрхэ эрхилдэг уласхоорондын конференциин хоёрдохи сесси эндэ хүдэлмэрээ дүүргэбэ. 121 гүрэнэй, эдэнэй дунда СССР-эй, мүн Азиа ба Африкын национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүдэй түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадаһан байна.

Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын делегациие конференциин хүдэлмэридэ хабаадалгаһаа гурим бусаар зайсуулһан ушарые олон делегацинууд буруушаагаа.

Урда Вьетнамай үхибүүдые хүсөөрөө, гуримы бусаар Эхэ ороноһоонь гарган абааша-һан ябадалые социалис ба хүгжэжэ байгаа 25 ороной, Африкын национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүдэй, Палестинын делегацинууд буруушаажа байһанаа мэдүүлэн, конференциин түрүүлэгшэдэ хандалга эльгээбэ. Энэ хандалга конференциин тусхай документ болгогдон тараагдаа гэжэ конференциин түрүүлэгшэ, Швейцариин президент П. Грабер пленарна заседани дээрэ мэдүүлээ.

Дайнай гарза хохидолые хамгаалха тухай 1949 оной Женевэдэхи конвенциинүүдтэ заһабаринуудые, нэмэлгэнүүдые оруулха талаар хэгдэһэн хүдэлмэри тухай комиссинуудай элидхэлиүүдые конференци пленарна заседани дээрэ анхаралдаа абаһан байна.

НЬЮ-ИОРК

Урда Вьетнамдахи байдал

ТАСС

Апрелиин 17-ной һуни патриодууд Сайгон хотоһоо оройдоол 7 километртэ байдаг телекоммуникационно ехэ барилгада добтолһон байна гээд американ корреспондент Урда Вьетнамһаа мэдээсэнэ.

Сайгонһоо хойгуур 19-дэхи километртэ, баруун-хойгуур 16-дахи километртэ, урдуур 5-дахи ба 20-дохи километртэ, зүүгээр 20-дохи километртэ Тхиеугай сэдэгүүдэй ба сүлөөрэлгын хүсэнүүдэй отрядуудай хоорондо щанга байлдаануудые боложо байнхай.

Сайгонһоо зүүгээр 60-дахи километртэ байдаг Сюанлок хотодо шэбээлһэн дайсанай бүлэг сэрэгүүд хүреэлэгдээ.

Хэрбээ Тхиеугай дары түргөөр тушаалһаа буугаагүй һаань, Парижай хэлэлцэнэй үндэһөөр Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительстватай политическэ гуримшуулга тухай хөөрэлдөөнүүдые хэхэнь хожомдохо туйлдаа хүрэхэ байна гээд сайгон захиргаанай урдын толгойлогшо генерал Зыонг Ван Минь мэдүүлбэ.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» апрелиин 16-да Москвада үнгэргэгдэһэн 13-дахи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«Спортлото»: Нэгэ хүн зургаан номер таагаа. Тэрэ 5000 түхэриг абаха байна. Табан номер таагшад — 2.245 түхэриг, дүрбэн номер тааһан хүнүүд —35 түхэриг, гурбан номер таагшад — 3 түхэриг абаха.

«Спортлото-2»: Нэгэшье хүн зургаан номер таагаагүй. Табан номер тааһан хүнүүд— 1.377 түхэриг, дүрбэн номер таагшад—34 түхэриг, гурбан номер тааһан хүнүүд—3 түхэриг абаха байна.

13-дахи тиражай шүүбэри 1975 оной апрелиин 27-ноо майн 27 болотор түлэгдэхэ.

Ээлжээтэ тираж — апрелиин 23-да.

(ТАСС).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Ленинэй замаар» — түрүү бэшэг. «Республикамнай Майн урда тээхи вахтада»— — суглуулбари. «Партитай хамта шэнэ илалта тээшэ» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Табан жэл дүүргэгдээ!» — А. Субботиной репортаж. «Ургаса тухай үгэ» — А. Рыжковой корреспонденци. «Сибириин зүүн районуудай асари ехэ ерээдүй». Г. Тарасовай статья.

Гурбадахи хуудаһанда: «Агууехэ хани барисаанай туг доро» — С. Жамсараной статья. Уласхоорондын шэнжэлэл. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Лениндэ үнэн зүрхэнһөө» — Ильичэй түрэһөөр 105 жэлэй ойдо зорюулагдаһан статья. «Хүсэндөө хүрэһэн шадабари» — Л. Гантимуровай корреспонденци. «БАМ — сагай уларил».—Н. Афонинагай корреспонденци.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Ленин тухай үгэ» — документальна фильм түрүүшынхээ харуулагдаха. 10.35 — Осиповой нэрэмжэтэ үрэнэй академическэ ород арадай оркестрэй концерт (үнгэтэ). 10.55 — «Залуушуул» гэһэн дамжуулга. «Тэрэ хүбүүнэй түлөө». 12.25 — «Хонхохон» гэжэ театр (үнгэтэ). 12.40—12.50 — Забһарлалга. 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — «Ном шинии ажабайдалда» (үнгэтэ). 13.45 — Спорт тухай хөөрөөн. 14.20 — «Хүдэлмэришэнэй депутадуудай түрүүшын Совет». 15.00 — Футбол. «Динамо» (М) — «Динамо» (Тб.). 16.30 — «Зол жаргалта бага наһанай дуунууд». Москва хотын багашуулай уран һайханай бүлгэмэй харалгын лауреадуудай концерт. (үнгэтэ). 17.00 — «Залуушуул» гэһэн дамжуулга. 18.30 — «Время». 19.00—19.10 — Забһарлалга. 19.10 — Футбол «Динамо» (М) — «Динамо» (Тб.). 20.45 — «Хүдэлмэришэнэй депутадуудай түрүүшын Совет». Иваново-Вознесенскын хүдэлмэришэнэй депутадуудай Советэй 70 жэлэй ойдо.

Улаан-Үдэ. 21.25 — «Мүрысөөн — олон түмэнэй үүсхэлтэ хэрэг» (үнгэтэ). 21.45 — Шэнэ һонин. **22.00 — В. И. Ленинэй түрэһөөр 105 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ойн баярай суглаан.** Концерт. Кремлиин Съезднүүдэй өрдонһоо дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). Забһарлалгын үедэ—«Мэндэ амар, Ленин» — документальна фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Удэ. 19.10 — Телевизионно һонин. 19.30 — «Новосибирскын хүүргэ баригшад манайда айлшална» 19.55 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.15 — «Пропагандистнар ба һуралсагшадта туһаламжа. 20. 35 — «Ая-ганга»— уран зохёолой дамжуулга.

«Орбита». 21.25 — «Зол жаргалта бага наһанай дуунууд».

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

**г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактор — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам редактора — 2-6... зам. редактора — 2-62-62. отв. секретаря — 2-50-53, ... ретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-6... сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69